

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende roaming op openbare mobiele-communicatienetwerken binnen de Unie (herschikking)

(COM(2011) 402 definitief — 2011/0187 (COD))

(2012/C 24/29)

Rapporteur: **Raymond HENCKS**

De Raad heeft op 22 juli 2011 besloten het Europees Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) te raadplegen over het

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende roaming op openbare mobiele-communicatienetwerken binnen de Unie (herschikking)

COM(2011) 402 definitief — 2011/0187 (COD).

De afdeling Vervoer, energie, infrastructuur, informatiemaatschappij, die met de voorbereidende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 7 oktober 2011 goedgekeurd.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft tijdens zijn op 26 en 27 oktober 2011 gehouden 475e zitting (vergadering van 26 oktober) onderstaand advies uitgebracht, dat met 150 stemmen vóór, bij 4 onthoudingen, werd goedgekeurd.

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1 Verordening (EG) nr. 717/2007, waarin tariefplafonds voor roamingdiensten zijn vastgesteld voor de retail- en wholesalemarkt, loopt af op 30 juni 2012. Toch is er nog geen sprake van gezonde concurrentie en moeten de gebruikers nog steeds hoge prijzen betalen.

1.2 Nieuwe maatregelen zijn derhalve geboden, wil de EU het doel dat zij in haar Digitale Agenda voor Europa heeft vastgesteld, nl. een verschil van bijna nul tussen de nationale en de roamingtarieven tegen 2015, bereiken.

1.3 Het EESC is het eens met de nieuwe maatregelen, die ervoor moeten zorgen dat iedereen tegen redelijke prijzen gebruik kan maken van een dienst van algemeen economisch belang. Deze maatregelen zijn juist en staan in verhouding tot het beoogde doel. De nieuwe voorgestelde verlagingen van de tariefplafonds zijn een stap in de goede richting, nl. het verdwijnen van alle roamingtarieven op middellange termijn.

1.4 Het EESC is het in principe ook eens met de bepaling op grond waarvan de klant de mogelijkheid moet krijgen om gebruik te maken van spraak- sms- en dataroamingdiensten van ongeacht welke geïnterconnecteerde alternatieve roamingaanbieder, met behoud van zijn nummer.

1.5 Het EESC vindt het echter jammer dat het voorstel van de Commissie niet gepaard gaat met een beoordeling van het effect van de nieuwe maatregelen op de werkgelegenheid en de arbeidsomstandigheden in de sector.

1.6 Het EESC verzoekt om het starttarief voor uitgaande roaminggesprekken (momenteel facturering van de eerste 30 seconden) te verlagen gelet op de ontwikkelingen op dit gebied in bepaalde lidstaten.

2. Achtergrond

2.1 Sinds 2005 wordt in het kader van het industrie- en telecommunicatiebeleid van de EU gestreefd naar een verlaging van de tarieven voor het gebruik van het mobiele communicatienetwerk in een ander EU-land (*roaming*).

2.2 De Commissie heeft de exploitanten herhaaldelijk verzocht hun hoge roamingtarieven te verlagen, maar hieraan werd geen gehoor gegeven. Daarom heeft de EU besloten over te gaan tot prijsregulering.

2.3 Aldus is bij Verordening (EG) nr. 717/2007 met ingang van 1 september 2007 een tariefplafond per minuut ingesteld (Eurotarief) voor roaminggesprekken (wholesale- en retailmarkt), dat tot 2010 met 0,03 euro per jaar is verlaagd.

2.4 Ondanks het feit dat er nog voldoende ruimte was voor gezonde concurrentie tussen exploitanten onder de vastgestelde maximumprijs, het Eurotarief, heeft de Commissie moeten constateren dat de meeste exploitanten met hun prijzen niet veel onder de tariefplafonds zaten.

2.5 Daarom is Verordening (EG) nr. 717/2007 verlengd tot 30 juni 2012 en wordt doorgestaan met het jaarlijks verlagen van de maximumprijzen voor telefoongesprekken. Tegelijkertijd zijn tariefplafonds vastgesteld voor sms (wholesale en retail) en voor dataroaming (wholesale); de retailprijzen voor dataroaming zijn echter niet gereguleerd.

2.6 Om te voorkomen dat consumenten met „verborgen kosten” worden geconfronteerd, worden uitgaande gesprekken sinds 1 juli 2009 bovendien na 30 seconden per seconde afgerekend en worden inkomende gesprekken altijd per seconde afgerekend.

3. Het nieuwe voorstel van de Commissie

3.1 Aangezien Verordening (EG) nr. 717/2007 op 30 juni 2012 afloopt en de Commissie in haar verslag over de ontwikkeling van de markt voor roamingdiensten heeft geconstateerd dat de tarieven (afgezien van die binnen bundels) te weinig zijn veranderd om ervoor te zorgen dat de gebruikers niet veel meer betalen dan wat zij in hun eigen land zouden betalen, is zij met een nieuw voorstel gekomen om deze verordening te wijzigen.

3.2 Behalve nieuwe en substantiële tariefverlagingen tot 2016 of 2022 bevat het nieuwe voorstel voor een verordening ook structurele maatregelen:

- roamingdiensten moeten worden losgekoppeld van binnenlandse mobiele pakketten, zodat consumenten de mogelijkheid krijgen om, met behoud van hun nummer, voor roamingdiensten (gesprekken, sms, data) een andere aanbieder te kiezen;
- netwerkexploitanten worden verplicht om wholesaletoeegang tot roamingdiensten te leveren.

3.3 Voor wat de tariefbepalingen betreft stelt de Commissie voor om, in afwachting van het effect van de structurele hervormingen, de looptijd van Verordening (EG) nr. 717/2007 met 10 jaar te verlengen, tot 30 juni 2022.

3.4 De tariefplafonds voor de retailmarkt zouden moeten gelden tot 30 juni 2016. De wholesaleprijsplafonds zouden tijdens de volledige reguleringsperiode gehandhaafd moeten blijven, tenzij er op korte termijn voldoende concurrentie op de markt komt.

3.5 De retailtarieven voor dataroamingdiensten, momenteel de enige diensten waarvoor nog geen prijsregulering geldt, zijn nog steeds erg hoog en bedragen soms zeven keer zoveel als de wholesaleprijzen.

3.6 Bijgevolg wordt voorgesteld regulerend op te treden om de retailtarieven voor dataverkeer per kilobyte tot 2014 geleidelijk omlaag te brengen. De desbetreffende tariefplafonds zouden vervolgens van juli 2014 tot juli 2016 van kracht moeten blijven. Daarna zouden ze moeten worden afgeschaft, tenzij er sprake is van gezonde concurrentie en ze om die reden eerder kunnen worden afgeschaft.

3.7 De tariefplafonds voor wholesaledataprijzen zullen tot 30 juni 2015 jaarlijks worden verlaagd en blijven daarna ongewijzigd van kracht tot de nieuwe verordening (in principe in 2022) verstrijkt.

4. Algemene opmerkingen

4.1 De behoefte om roamingproblemen aan te pakken met de bedoeling van de interne markt een realiteit te maken komt ook tot uitdrukking in de Europa 2020-strategie, de *Single Market Act* en de Digitale Agenda voor Europa.

4.2 Het EESC herinnert eraan dat elektronische communicatie een dienst van algemeen economisch belang is, die per definitie voor iedereen tegen een redelijke prijs toegankelijk moet zijn.

4.3 Het EESC is het dan ook eens met de maatregelen die willen voorkomen dat consumenten enorm veel moeten betalen voor uitgaande of inkomende roaminggesprekken. Los daarvan zou het EESC graag zien dat de Commissie even slagvaardig optreedt tegen de veel te hoge winstmarges die worden gehanteerd door exploitanten van andere diensten van algemeen economisch belang met een machtspositie.

4.4 Een van de belangrijkste onderdelen van de Digitale Agenda voor Europa is het streven om het verschil tussen roaming- en nationale tarieven tegen 2015 bijna nul te laten zijn, d.w.z. om alle roamingtarieven op middellange termijn te laten verdwijnen.

4.5 Deze doelstelling is desondanks niet als officiële bepaling opgenomen in de onderhavige verordening. Nu de plafonds voor roamingtarieven opnieuw zijn verlaagd, is er echter weinig verschil meer tussen binnenlandse en roamingtarieven.

4.6 Deze aanpak, waarbij tariefverlagingen worden opgelegd door plafonds vast te stellen, heeft weliswaar tot aanzienlijke prijsverlagingen geleid (zie onderstaande tabel, die door het EESC is samengesteld) maar heeft inmiddels zijn grenzen bereikt; het onderhavige voorstel biedt dus geen blijvende oplossing.

	Telefoongesprekken euro/minuut excl. btw			SMS euro/sms excl. btw		Datagegevens euro/kilobyte excl. btw	
	Whole-sale- prijs	Retail-prijs uitgaand gesprek	Retail-prijs inkomend gesprek	Whole-sale- prijs	Retail-prijs	Whole-sale- prijs	Retail-prijs
gemiddelde prijs vóór 1.9.2007		0,7692	0,417	—	—	—	—
Verordening (EG) nr. 717/2007							
max. prijs 1.9.2007-31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
max. prijs 1.9.2008-30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
max. prijs 1.7.2009-30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Telefoongesprekken euro/minuut excl. btw			SMS euro/sms excl. btw		Datagegevens euro/kilobyte excl. btw	
	Whole-sale- prijs	Retail-prijs uitgaand gesprek	Retail-prijs inkomend gesprek	Whole-sale- prijs	Retail-prijs	Whole-sale- prijs	Retail-prijs
Verordening (EG) nr. 580/2008							
max. prijs 1.7.2010-30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
max. prijs 1.7.2011-30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
max. prijs 1.7.2012-30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Voorstel voor een verordening COM(2011) 402							
max. prijs 1.7.2013-30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
max. prijs 1.7.2014-30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. prijs 1.7.2015-30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. prijs 1.7.2016-30.6.2022	0,06	geen max. prijs (*)	geen max. prijs (*)	0,02	geen max. prijs (*)	0,10	geen max. prijs (*)

(*) mits er voldoende concurrentie op de markt is

4.7 Door de tarieven te verlagen worden de structurele problemen op de roamingmarkt niet aangepakt. Het EESC is dan ook blij dat het nieuwe voorstel voor een verordening behalve tariefvoorschriften ook de structurele bepaling bevat op grond waarvan thuisaanbieders hun klanten vanaf 1 juli 2014 de mogelijkheid moeten bieden om gebruik te maken van de spraak-, sms- en dataroamingdiensten van ongeacht welke geïnterconecteerde alternatieve roamingaanbieder.

4.8 Hoewel het EESC het in principe met deze bepaling eens is, vreest het dat de meeste gebruikers zich tot de grotere exploitanten met een dominante marktpositie zullen wenden en dat de kleinere exploitanten hiervan de dupe zullen worden, omdat de kosten van de technische en commerciële implementatie van deze maatregel voor hen relatief veel hoger zullen zijn vanwege de vaste kosten ervan.

4.9 Het EESC verzoekt de Commissie erop toe te zien dat, ondanks de betrokkenheid van meerdere marktpartijen bij de totstandkoming van mobiele communicatie, de transparantie voor de eindgebruiker intact blijft.

4.10 Hoewel het voorstel van de Commissie om de markt open te stellen voor grensoverschrijdende aanbieders van mobiele diensten (*Mobile Virtual Network Operators/MVNO*) de mededinging ten goede kan komen, betreurt het EESC dat op de door het Europees Parlement in 2005 geformuleerde eis om de impact van de verordening op kleine aanbieders van mobiele telefonie in de Gemeenschap en hun positie op de roamingmarkt te beoordelen, niet is ingegaan.

4.11 Het EESC constateert ook dat de samenvatting van de effectbeoordeling en de „*impact assessment*”, die bij het onderhavige voorstel zijn gevoegd, geen enkele aanwijzing bevatten over de verwachte gevolgen van de nieuwe maatregelen voor de werkgelegenheid en/of de arbeidsomstandigheden in de sector. Het EESC verzoekt derhalve om hier alsnog onderzoek naar te doen.

4.12 Het EESC verzoekt om het starttarief voor uitgaande roaminggesprekken (momenteel facturering van de eerste 30 seconden) te verlagen gelet op de ontwikkelingen op dit gebied in bepaalde lidstaten.

Brussel, 26 oktober 2011

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Staffan NILSSON